

# Středověké slzy lásky



Milada Šedivá

Milada Šedivá

# Středověké slzy lásky



Historický román o lásce, nebezpečí  
a statečnosti

## Předmluva



Po úspěšném románu „**Šťáhlav z Ciprštejna**“ přináší autorka Milada Šedivá další dobrodružný román posazený do historického prostředí nazvaný „**Středověké slzy lásky**“.

Musím říct, že sama autorka je romantická bytost, která miluje napínavé příběhy o lásce, o životě našich předků, o nebezpečí, které i dnes číhá na každém kroku.

Autorka měla k umění vždycky blízko. Zpívala ve sboru, věnuje se malířství, ráda tančí. Miluje divadlo, operu i balet. Dalo by se říct, že je renesanční osobnost.

Pokud milujete napětí, nečekané příhody, neváhejte a pusťte se do čtení. Příběh vás pohltí a prožijete krásné chvíle s knížkou Milady Šedivé nazvanou „**Středověké slzy lásky**“.

Přeji vám hezký zážitek.

V Praze dne 22. 10. 2017  
Pavel Červinka

# 1. Alžběta

Otevřeným vysokým oknem proudil do hradní hodovní síně svěží jarní vzduch. Chůva Cecilie stála opřená o stěnu. Věkem se blížila k padesátce, ale nikdo by jí tolik let neřekl. Tvář měla hladkou jako jablíčko, jen kolem očí se jí objevila sem tam nějaká vráska. Bohaté vlasy trochu začaly prokvétat stříbrem, ale účes měla pěkný. Její plná postava by ještě mohla přilákat některého muže. Jestli měla někoho pro potěšení, nikdo nevěděl. Uměla si ochránit svoji pověst. Byla ve službách hradního pána Vavřince z Ledče jako chůva od narození jeho nejstaršího syna Romana. Dnes už byly všechny tři jeho děti velké, nepotřebovaly chůvu. Pan Vavřinec ani jeho žena Matylda ji nechtěli propustit, šzili se s ní, nepošlou ji na stará kolena do nejistoty. Tak zůstala na hradě a stále se jí říkalo chůva. Dějala dospělým dětem spíš společnici, než vychovatelku.

S potěšením sledovala svou mladou svěřenkyni Alžbětu. Obdivovala její mládí, štíhlý pas, jemnou tvář i dlouhé vlnité blond'até vlasy. Pozorovala, jak dívka roste do krásy. Milovala ji téměř mateřskou láskou, vychovala ji od malička. Svoje děti neměla, veškerou lásku dávala jí a o rok mladší Bohunce.

Měly sice ještě staršího bratra Romana, ale bůhví kde je mu konec. Odešel do světa, prý na nějaké tažení do Itálie. Zbylo jí po něm v srdci prázdné místo. Toužebně si přála, aby se živ a zdrav navrátil domů. Častokrát, když večer uléhala na lůžko, myslela na něj a modlila se za něj. Nikdy o tom nemluvila, ale při vzpomínkách na Romana se jí svíralo srdce. Věděla, co je válka. V mládí zažila rabování vojska při přechodu jejich vesnicí. Bylo jí patnáct let, když ji vojáci

připravili o panenství. Do smrti na tu hrůzu nezapomene. Radši na to nemyslet. I když byla mladá Alžbětka někdy splašená, nepřenesla by chůva přes srdce, kdyby se její drahé svěřenkyni cokoliv stalo.

Z nádvoří sem dolehl nějaký hluk. Cecilie se vyklonila z okna. Bujné vnady odmítaly uvěznění ve šněrovačce. Rozložily se po celém parapetu. Postavila se na špičky, aby viděla, co se děje. Nesmělo jí nic utéct. Zahlédla statného pacholka Lojzu, jak plácl baculatou děvečku Ančí po zadnici. Ta se otočila, vyplázla na něj jazyk a začala ho provokovat. Poskakovala před ním, popoběhla pár kroků a šibal-sky se na něj smála.

„Zase mi něco uniklo! Nevěděla jsem, že Lojza pálí za Ančou. Dám si na ně pozor. Bůhví, jak daleko zašli. Večer bude divokej, jo, jo, známe to. Ach bože, škoda že nejsem mladší,“ pomyslela si celá žhavá a podívala se do výstřihu, aby se ubezpečila, že ještě pořád vypadá pěkně.

„Au!“ vykřikla Alžběta. Zvedla levý ukazovák. Sledovala, jak se z jeho vrcholu pomalu uvolňuje kapka krve a stéká po prstu dolů. Červená kapka spadla na bílou sukni. Při vyšívání se píchla do prstu.

Chůva se výkřiku lekla a přiběhla k ní. Spatřila krev. Píchlo ji u srdce. Okamžitě se jí vybavila hrůzná scéna z války. Zatočila se jí hlava. Upadla. „Vidět krev je zlé znamení,“ zamumlala polohlasně a omdlela. Alžběta bez váhání popadla misku. Nalila do ní ze džbánů vodu a potírala chůvě spánky.

„Cecilko, podívej se na mne. Nevěděla jsem, že ti krev vadí. Nic se mi nestalo, jen jsem se maličko píchla jehlou. Ani mě to nebolí. Hlavně se vzpamatuj,“ skloněná nad ní laskavě mluvila. Pohládila jemně její tvář.

Chůva se zhluboka nadechla.

Otevřela oči.

Spatřila nad sebou krásnou tvářičku své svěřenkyně.

„Sláva, už ses probrala!“ oddechla si Alžbětka a jemně stiskla chůvě ruku. Chytila ji pod paží, aby mohla líp vstát. Objala ji kolem ramen. „Nezranila ses? Nebolí tě něco?“

„Lekla jsem se, že se ti něco stalo,“ omlouvala se chůva. Neobratně se sápara ze země. „Nepřežila bych to,“ mumlala plačtivě.

Opřela se o lavici a pomalu se zvedala. Konečně si sedla. Upravila blůzku, obvyklým pohybem si srovnala vnady ve výstřihu. Jakmile jí Alžběta přestala věnovat pozornost, sáhla do tajné kapsy v sukních, hbitě vyndala malinký měch a usrkla si doušek medoviny. „Musím si spravit náladu,“ omlouvala svoji slabost pro truňk.

Alžběta se vyklonila z okna. Nasála voňavý jarní vzduch. Rozhlížela se po nádvoří, když vtom uviděla dva jezdce projet bránou. Zadívala se pátravě, kdo k nim jede. Nevěděla, že by čekali nějakou návštěvu.

Najednou vykřikla: „Roman! Bráška je tady! Sláva! Cecilko, konečně jsem se ho dočkala!“

Jako vítr vyběhla ze dveří. Než se chůva Cecilie nemotorně vydala za ní, byla pryč.

„Natotata je fuč, divoška jedna. Já abych se za ní honila. Jak mám pořád běhat po schodech s bolavým kolenem? Au, zas mě v něm píchlo,“ unaveně zavzdychala.

Dívka s nadšeným voláním na bratra rychle seběhla po schodech. Venkovní dveře se najednou otevřely. Objevil se v nich statný mladý muž. Do chodby pronikl sluneční jas. Oslněná blondýnka prudce padla mladíkovi kolem krku.

„Zdravím tě, Alžbětko, sestřičko moje drahá,“ ozval se náhle za nimi druhý mladý muž, který se objevil ve dveřích.

Pár vteřin na něho zůstala němě zírat. Pak se nechápavě podívala, koho vlastně objímá. Spočívala v náručí neznámému mladíkovi. Uslyšela bratrův smích. Zatmělo se jí před očima. Zrudla.

„Není vám dobře, slečno?“ hlesl starostlivě překvapený muž, který ji stále ještě objímal.

Teprve při těchto slovech se jí zmocnila panika. Překvapilo ji, že cítila sladké vzrušení, ani se ho nechtěla pustit. Přitiskl ji k sobě. Jejich energie proudily oběma těly. Na moment se zastavil čas.

Konečně dofuněla ke vchodu chůva. Okamžitě zhodnotila situaci. „Alžbětko, pojd' sem, ani ho neznáš,“ silně uchopila svou svěřenkyni za ruku a táhla ji zpět do domu, k její matce. Hlavně dál od neznámého člověka.

„Chci ti představit svého přítele rytíře Vítka ze Smrčné,“ volal za ní bratr.

„Je mi potěšením, že tě poznávám,“ stydlivě se usmála na Vítka při letném otočení hlavy. Byla chůvou nemilosrdně vlečena do bezpečí.

„Alžbětko, sestřičko moje zlatá, neutíkej, pojd' sem, musím tě přece obejmout!“ skočil k ní, pevně ji sevřel v náruči, zlíbal na obě líce.

Chůva málem upadla, jak byla náhle zastavená v pohybu. Chvilí lapala po dechu. Sotva se trochu vzpamatovala, prohodila nesmělým hlasem: „Alžbětko, mám takový dojem, že vás volala matka. Asi něco potřebuje,“ dodala zoufale.

Roman uvolnil objetí a vesele se zadíval své sestře do očí: „Mého přítele už jsi poznala, jdem se přivítat s rodiči,“ zahlaholil.

Dívka znejistěla při vzpomínce na náruč mladíka. Zachvěla se. Sklopila oči a rozeběhla se do schodů.

Bratr běžel za ní nahoru s přítelem v patách. Ve dveřích do hradní síně zůstal stát a láskyplně se zadíval na ženu v bílé haleně s krajkovým zdobením kolem krku a tmavohnědé dlouhé sukni, stojící u krbu. Vypadala zamyšleně.

„Matko!“ zvolal a rozběhl se k ní.

„Romane!“ překvapeně vykřikla. Rozevřela náruč. Objali se. Nemohla samým štěstím ani mluvit. Po tváři jí stékaly slzy. Všechny zadržované obavy o syna náhle vytryskly. Chvíli stáli mlčky v objetí. Políbil ji na tváře. Utíral slzy. Cítila, jak z ní padá veliká tíha strachu a starostí o milovaného syna. Trvalo drahnou chvílí, než povolilo jejich pevné objetí a matka se trochu uklidnila.

Její otec, děd Jakub, seděl za stolem a šťastně se usmíval.

„Tak ses nám vrátil, můj zlatej hochu. Vítám tě doma.“ Vstal, Roman ho objal a přitiskl na hrud’.

„Jsem rád, že jsem konečně tady,“ řekl s úlevou Roman. Jakub se pomalu posadil.

„Jak ses měl celou dobu? Jaká byla cesta?“ zmohla se matka konečně na slovo. „Vidím, že nejdeš sám.“

„Dovolte, abych vám představil svého věrného přítele rytíře Víteka ze Smrčné. Spřátelili jsme se v daleké Itálii. Po celou dobu jsme v cizině bojovali spolu. Jen díky jemu jsem tažení přežil. Je mým hostem.“

„To je dobře,“ zašeptal Jakub.

„Ráda tě poznávám,“ zvedla ruku. Vítek ji s úklonou políbil.

„Buď u nás vítán, posad’ se. Jaká náhoda, že jsi ze Smrčné. To máte, hoši k sobě jen kousek podle řeky. Můžete se navštívit kdykoliv, nemusíte kvůli tomu až do Itálie.“

„Byl bych rád, kdyby tomu tak bylo. Ale bohužel nejsem odtud. Domů to mám pět dní cesty na západ,“ vysvětlil Vítek.

„Netušila jsem, že je i jinde Smrčná, znám jen tu naši.“ Zarazila se.

„Určitě máte oba hlad a žízeň. Cilko, vyřid’ v kuchyni, že můžou nosit na stůl,“ poručila chůvě. „Ať připraví pro hochy lázeň, myslím, že si chtějí pohovět v teplé vodě. Ať jim přinesou čisté oblečení.“



Unavený rytíř Roman se s úlevou rozhlédl po místnosti. Jeho oči se upřely na hezkou tmavovlásku, stojící u krbu. Bílá halena s tmavě žlutou suknicí slušely její vysoké štíhlé postavě, jejíž zakulacené dívčí tvary se cudně ukrývaly v krajkoví. Štíhlé ruce a dlouhé prsty něco na krbu urovnávaly.

„Bohunko, sestřičko moje nejmladší, pojd' ke mně, ať se s tebou přivítám,“ zavolal radostně a rozpřáhl ruce. Dívka se začervenala.

„Páni, ty jsi vyrostla. Málem jsem tě nepoznal,“ popadl ji, zvedl kousek od země, zlíbal její tvář.

„Musíš uznat, že mám kolem sebe samé krasavice,“ řekl vychloubavě svému příteli a s potěšením tiskl usměvavou Bohunku k sobě.

„Nezbývá mi než závidět, nemám žádnou sestru. Teď vidím, o co jsem byl ochuzený,“ usmál se Vítek. Ale nebyl to veselý smích. Matce se zdálo, že Vítek posmutněl. Možná má v srdci nějakou bolest.

„Lázeň je připravená,“ hlásila Ančí, „zavedu vás tam.“ Otočila se a odcházela, aby ukázala oběma mladíkům, kde si můžou pohovět. Hoši ji ochotně následovali.

„Kde je otec?“ zeptal se Roman, když se po chvíli vrátili v čistých šatech.

„Vzal si dva pacholky a jel do lesa. Chtěl něco ulovit. Čekali jsme na něho s jídlem. Ale když máme tak vzácné hosty, najíme se hned. Bůhví, kdy se náš lovec vrátí,“ usmála se matka.

„Však víš, bez lesa dlouho nevydrží,“ přidal se Jakub.

Služebnictvo začalo nosit na stůl. Z kuchyně se linula vůně pečeného masa.

„Už se mi sbíhají sliny. Taková dobrota! Jako kdybys, matko, věděla, že přijedem. Moje nejoblíbenější jídlo. Po dlouhé době si po-

chutnám,“ s potěšením nasával přitažlivou vůni. „Ze všech sladkostí mám nejradši pečení,“ zachechtal se.

Matka vybírala nejlepší sousta, nandala mladíkům plné talíře.

„Jen si, hoši, dejte,“ pobízela je matka.

„Bůhví, co jste tam jedli,“ pomyslela si.

Pokřižovali se a s očividnou chutí se pustili do jídla. Matka je se zalíbením pozorovala. Byla šťastná.

Právě hoši labužnicky dojídali porci výborného masíčka, když se rozletěly dveře. Na celou síň se ozval halasný pozdrav otce rodiny, statného zemana Vavřince. Ve svém loveckém oblečení s mysliveckým kloboukem na hlavě, plný energie, vypadal mladší, než skutečně byl. Z tónu jeho hlasu bylo cítit, že svou rodinu miluje.

Roman vstal od stolu, utřel si ruce do podolku a hrnul se k otci. Mávl na Vítku, aby šel s ním.

Překvapený otec okamžitě odhodil úlovky stranou.

„Pojď na mou hrud!“ vykřikl radostně a už vřele tiskl syna v náručí.

„Tak už seš zpátky, hrdino? Vidím, žes všechno přežil ve zdraví. To se musí oslavit!“ dobrácky plácl Romana do zad.

„Chci ti představit svého přítele rytíře Vítku ze Smrčné.“

„Zeman Vavřinec z Ledče. Rád tě poznávám, chlapče. Vítám tě u nás,“ podal Vítkovi ruku a poplácal ho po rameně.

„Konečně jsme všichni! Posad' se na svoje místo, mám pro tebe šťavnaté stehýnko,“ šťastně se usmívala matka a hned mu předložila vybranou porci.

„Počkej, Matyldo, nejdřív musím něco přinést!“ Zmizel ve dveřích. Za chvíli se dveře znovu rozlítly. Vavřinec držel ve zdvižené ruce měch.

„Tuhle medovinu mám jen pro slavnostní příležitosti. Je obzvlášť výborná. Mářino, dones poháry,“ zavolal otevřenými dveřmi

do kuchyně. Statná kuchařka je obratem přinesla. S potěšením všem nalil zlatohnědý mok.

„Na šťastný návrat našeho syna a jeho přítele!“ Otec se významně zatvářil, zvedl pohár a obrátil ho do sebe. Všichni se napili.

Alžbětka trošku olízla a zakuckala se. Ošklíbila se.

„Co na té kořalce mají, pálí jako čert,“ pomyslela si. Postavila pohárek na stůl. Pustila se do jídla. Otec Vavřinec se posadil do čela stolu, rozkošnický se zadíval na dozlatova opečený kus kančího stehna a s chutí se do něho zakousl. V hradní síni se ozývalo jen labužnické mlaskání stolovníků.

„Vypravujte, hoši, kde jste byli. Jsme zvědaví,“ vyzval je po chvíli otec a znovu nalil medovinu.

„Na zdraví!“ Nikdo se nedal pobízet.

„Prošli jsme kus světa,“ začal vyprávět Roman. „Nejdřív jsme se zdrželi dost dlouho v Itálii. Cvičili nás dohromady s vojáky z cizích zemí k obraně Tripolisu proti Osmanům. Vyplutí na moře nás nadchlo. Slunce svítilo, moře bylo klidné, krásně modré. Pozorovali jsme ostrovy, až jsme se dostali na volné moře. Navečer začal foukat vítr, vlny s námi houpaly, obloha se zatáhla černými mraky. Strhla se velká bouře. Nikdy jsem si ji neuměl představit,“ odmlčel se Roman. „Mohutné vlny se valily přes palubu, tříštily se o loď, zmítaly jí ze strany na stranu. Báli jsme se, že se každou chvíli potopíme. Bylo to peklo na vodě. Blesky křižovaly oblohu. Jedním slovem hrůza. Nic horšího jsem zatím nezažil. Přepadla nás mořská nemoc. Někteří ztratili vědomí a leželi na podlaze v podpalubí. Kapitán a posádka měli plné ruce práce, aby se loď nepotopila. Bylo to nekonečné.“

„Panebože! To muselo být strašné!“ úzkostně zašeptala matka.

„Když jsem se probral, byl všude klid, voda se ani nehnila. Obloha bez mráčku a svítilo sluníčko. Snad bůh vyslyšel naše modlitby.“

Jinak si to neumím vysvětlit. Už bych to nechtěl zažít. Zaplat' pánbůh, že jsem doma!" sáhl po poháru.

„Hned ti naleju,“ pospíšil si otec. „Dáme si všichni, z toho se musíme vzpamatovat.“

„Co ty, Vítku, pověz nám něco o sobě,“ vyzval ho Vavřinec, když si pořádně připili.

„Vítek původně studoval v Itálii na kněze,“ prozradil Roman.

„To už je pryč, knězem nebudu,“ mávl rukou Vítek.

„Jen nebud' tak skromný, pochlub se, že jsi vystudoval jako jeden z nejlepších.“

„Jaký to má význam? Nikoho to nezajímá. Jsem rád, že jsem rytířem.“

„Samozřejmě, že nás to zajímá, povídej,“ hned odpověděl Vavřinec.

„Nerad se chlubí, tak to musím říct já,“ začal Roman. „Studium mu šlo moc dobře. Získal velké znalosti z matematiky i filozofie, naučil se latinsky i hebrejsky, umí italsky i francouzsky. Dokonce byl nějakou dobu školním písařem v těchto jazycích. Pak se zamiloval do nějaké Italky a odmítl se dát vysvětit. Ze školy ho vyhodili. Přidal se k vojsku a bojoval proti Osmanům. Tam jsme se potkali a vzniklo mezi námi velké přátelství. Po vyhrané bitvě jsme byli oba za statečnost pasováni na rytíře. Později v jedné bitvě mě zachránil život. Vytáhl mě z bitevního pole uprostřed vřavy, z bezvědomí mě přivedl k životu a staral se o mne, dokud se mi nevyhojilo těžké zranění. Budu mu vděčný celý život, že tady ještě jsem.“

„To by udělal každý, přece bych tě tam nenechal umřít, příteli,“ se samozřejmostí odpověděl Vítek.

„Sám moc dobře víš, že každý ne, viděls to tam na vlastní oči. Seš obětavý,“ vážným tónem pronesl Roman.

„Vítku, nevím, jak ti mám poděkovat, že máme Romana zdravého doma,“ pohnutým hlasem se do ticha ozvala Matylda. „Pojď ke mně, ať tě můžu obejmout.“ V očích se jí leskly slzy.

Všichni na Vítka zbožně koukali.

„Patříš mezi nás, jsi náš druhý syn,“ vyjádřil svou vděčnost Vavřinec.

Večer Mária přinesla na stůl nakrájený chleba, sádlo, škvarky, sůl a okurky. Každému dala nůž, aby si namazal na chleba.

„Tady je něco k zakousnutí, přinesu ještě pivo. Dobrou chuť ve společnosti.“

„Výborně!“ vykřikl Vavřinec. „Přijde nám to k chuti. Dejte si,“ pokynul chlapcům.

Vyprávěli si, zpívali a pili dlouho do noci. Melodie jejich krásných písní se nesly daleko do krajiny. V podhradí seděli lidi před chalupami na lavicích, poslouchali a přidávali se ke zpěvu. Všichni cítili štěstí, že jsou pohromadě a v bezpečí.



## 2.Doma

„Nemůžu uvěřit, že jsem konečně doma!“ zašeptal ráno Roman. Rozhlédl se kolem sebe. „Všechno je tu stejné jako při mém odjezdu.“ Spokojeně se protáhl na posteli. Vychutnával si klid bez povinností.

„Kde je Vítek?“ napadlo ho, vida prázdné lůžko. Vyskočil, oblékl na sebe kalhoty a košili, vklouzl do bot a běžel za ním. Málem se srazil na chodbě s Alžbětou.

„Už vstáváš? Myslela jsem, že se chceš pořádně vyspat.“

„Nevidělas Vítku?“

„Povídá si s otcem na nádvoří. Říkal, že spíš jako dudek. Pojd' se nasnídat. Máme čerstvé placky.“ Mrkla z okna. „Márina už je nosí na stůl pod dubem. Mám hlad jako vlk,“ labužnický zamlaskala a byla ta tam. Matka právě nesla konvici s mlékem, když Roman seběhl po schodech. Alžběta si chtěla sednout na lavici za stůl, jen čekala na otce, aby zasedl první.

„Všichni pryč! Běžte honem dovnitř! Rychle! Zachraňte se! Utíkejte!“ křičela naléhavě Bohunka.

Matka se na ni udiveně podívala, ale hned se otočila a s konvicí pádila zpátky ke dveřím. Stačila jen zavolat: „Alžbětko, popadni placky a utíkej domů! Otče, vem kluky, rychle!“ Natotata byl dvůr prázdný. Všichni okamžitě poslechli, jen Vítek nechápavě koukal, co se to děje. Otec ho chytil za ruku a dovedl ho do chodby.

Sotva se zavřely dveře, silně se zablesklo. Prásk! Zahřměla ohlušující rána. Všechno se zatřáslo. Z čistého nebe uhodil blesk přímo do dubu. Silný víchř se zničehonic opřel do nádvoří. Zvedal ze země

všechno, co mu stálo v cestě a někam s tím mrštil. Všichni zkameněli. Vtom uslyšeli podivný skřípot, jako když se lámou větve. Neskutěčně rychle se přihnaly těžké mraky. Vzápětí se spustila průtrž mračen. Krve by se v nich nedořezal. Utekli jen tak tak. Ovzduší plné strachu a napětí by se dalo krájet. Matka odněkud vytáhla hromničku a zapálila ji. Klepala se jí brada. Začala se modlit. Dva ženské hlasy se k ní přidaly.

„Modlení nám nepomůže. Přestaňte s tím. Hlavně, že jsme rychle utekli. Dejte pozor na hromničku, ať od ní ještě něco nechytne!“ hlasitě se ozval Vavřincův hlas. Byl přesvědčený, že tyhle náboženské čáry máry nejsou k ničemu dobré.

„Když loni neuchránily kostel před zničením ani modlitby páterů, jak můžou vaše modlitby ochránit nás?“

Nikdo mu neodpověděl. Všichni stáli rozpačitě na chodbě. Báli se otevřít dveře ven. Teprve za dobrou chvíli Roman opatrně pootevřel. Uviděli tu spoušť. Oněměli hrůzou. Koukali, jako by nevěřili svým očím. Dub byl rozčísnutý vejpůl, jedna část se skácela na dvůr. Stůl byl rozvalený pod dubem, lavice se rozletěly na třísky bůhvíkam. Očesané větve se válely po celém nádvoří. Velká větev ležela až u brány. Proud vody hnal vítr do všech stran. Průvan vletěl do chodby a shodil z police ošatku s preclíky. Plamínek hromničky, osvětlující tmavou chodbu, rázem zhasnul.

Roman zabouchl vši silou dveře, do kterých se opřel nový poryv větru. Dovnitř pronikalo jen něco málo světla malým okénkem u schodů. Záblesk. Vzápětí silná rána. Alžběta vykřikla leknutím. Všichni se opět začali modlit. Rozklepali se strachy.

„Panebože, ochraň nás ode všeho zlého! Ať přežijem tuhle hroznou bouřku.“

„Už ať je ta bouřka pryč,“ štkala Alžbětka chůvě do ucha. V jejím objetí chtěla přežít tu hrůzu.

Jeden záblesk za druhým osvětloval malým okýnkem hradní chodbu. Hromy třískaly kolem dokola hradu. Náhle bylo ticho. Pak se ozvaly ještě dvě tři slabší rány. Všichni s napětím čekali, co bude dál. Zaslechli ještě slábnoucí zvuky vzdalující se bouřky. Jak rychle přišla, tak rychle odešla.

Matce tekly slzy. Otřela si tváře rukávem. Přivinula k sobě svou nejmladší. „Bohunko naše zlatá, zachránilas nám všem život. Nebýt tebe, tak jsme bývali všichni seděli pod tím dubem. Blesk by nás určitě zabil. Děkujem ti, že ještě žijeme. Máš od boha neuvěřitelnou intuici.“ V rozechvění ji hladila po vlasech, mezi slzami líbala na tváře. Alžbětka se přitulila k nim. Mlčky objímala obě dvě. Ještě teď jí srdíčko strachy tlouklo jako o závod. Klepala se po celém těle.

„Ať to přežijem,“ štkala polohlasně. Matka ji přitiskla jednou rukou k sobě, snažila se ji uklidnit.

„Neboj se, bouřka už je pryč, vítr ji odehnal. Za chvílku vysvitne sluníčko, uvidíš,“ říkala konejšivě.

Otec si plně uvědomoval, co se stalo. O sebe strach neměl. Byl chlap a měl za sebou mnoho nebezpečných situací. Ale bylo mu jasné, že právě teď mohl přijít o celou svoji rodinu. Chvilí nehnutě stál a koukal do neznáma. Pár okamžiků trvalo, než se z toho vzpamatoval.

Z kuchyně přiběhla Mária. Oknem v kuchyni všechno viděla. Začala lomit rukama a drmolila: „Ježíšmarjá, to je neštěstí! Taková pohroma! Podívejte se, jaká je na dvoře spoušť! Teď abychom se báli vylézt ven. Panebože, co budeme dělat?“

„Márino, přestaň lamentovat a přines sem snídani!“ okřikl ji Vařinec. „Bud’me rádi, že jsme to ve zdraví přežili.“

Mlčky zasedli ke stolu. Nikdo neměl na jídlo ani pomyšlení.



„Něco snězte, potřebujete sílu. Placky jsou výborné, dejte si. Naleju vám pivo,“ pobízela je matka. „Máme velké štěstí, že máme Bohunku.“ Oklepala se, jako by na ni sáhla smrt.

„Máš svatou pravdu, Matyldo. Ještě, že tu naši šikovnou holku máme. Je to náš poklad,“ pokyvoval hlavou otec. „Pojď ke mně, Bohunko. Musím ti poděkovat.“ Objal ji a pohládl po vlasech.

„Hlavně, že jsme živí a zdraví. Hranice mezi životem a smrtí je tenká.“ Jen jeho žena Matylda věděla, kolik lásky a projevu štěstí je v jeho slovech.

Roman s Vítkem přestali jíst placky. Dívali se zaujatě na otce. Vítek nevěděl, co si má myslet, nevěřil, že by tahle holka byla schopná předvídat, co se stane. Pozoroval překvapeně své nové přátele.

„Vítku, asi se divíš, proč Bohunka začala tak křičet,“ obrátila se matka k vzácnému hostu, „a proč jsme ji hned poslechli. Ona má totiž zvláštní smysl. Dokáže předvídat katastrofy. Nevzniklo to jen tak samo sebou. Když se Bohunka narodila, měli jsme o ni velký strach. Chvilku nedýchala, už začínala modrat. Vypadalo to, že nepřežije. Porodní bába ji dlouho plácala po zadečku, až se přece jen nadechla. Přivedla ji k životu. Byli jsme šťastní, když jsme konečně uslyšeli její pláč. Tenkrát jsme nevěděli, že dostala do vínku velký dar. Má zvláštní předtuchu. Dokáže zachraňovat životy. Poprvé nás překvapila, když jí bylo asi pět let. Zničeho nic spustila povyk a utíkala do chlíva. Přiběhli jsme na poslední chvíli za ní. Koza měla omotaný provaz kolem krku, málem se uškrtila. Jak na to Bohunka přišla, nikdo neví, ale kozu nám zachránila. Asi za dva roky potom pacholci zapřáhli koně do žebříňáku, že pojedou pro sena. Bavili se a nepodívali pod vůz. Už chtěli odjet, když Bohunka na ně spustila velký křik. Pevně přidrželi koně a koukali, co se děje. Utíkala k nim, vlezla pod vůz a vytáhla malého kluka. Usnul tam. Kdyby nepřiběhla, přejeli by ho.“

„Je to tak, dějou se věci mezi nebem a zemí, kterým nerozumíme,“ pokyvoval zamyšleně hlavou otec. „Jednou jsme se s Romanem chystali do Jihlavy. Byli jsme na odjezdu, když na nás křičela Bohunka. Táhla nám dvě houně. Nechtěli jsme je, na co je potřebujem? Bylo hezky, nikde ani mráčku. Přemlouvala nás tak důkladně, že jsme si je nakonec vzali. Vzpomínáš, Romane?“

„Na to nezapomenu snad do smrti, otče.“

„Zničehonic přišla nečekaná sněhová bouře, jakou jsme snad ještě nezažili. Prudce se ochladilo. Ledový vítr se do nás opíral, ostrý sněh hustě lítal všude. Lámalo to stromy v lese. Za chvíli jsme byli promrzlí na kost. Nebýt těch houní, určitě bychom tam umrzli. Zachránila nás. Jak vidíš, Vítku, my Bohunčino varování bereme vážně.“



### 3. Merlin

Za pár dní dali pacholci nádvoří do pořádku. Půlka dubu ležela na zemi, druhou půlku porazili. Spadlé dřevo pořezali a uklidili ke kůlně. Byla zarovnaná až po střechu. Prostranství zametli, napadané předměty posbírali. Najednou bylo na nádvoří daleko víc světla. Po vichřici už nebylo ani památky, jenom posezení venku bylo zničené. Tesař s pomocníky začal vyrábět nový stůl a lavice. Pracovní ruch vládl kolem dokola. Místo zničeného dubu vysadili vzrostlou lípu, kterou vykopali u cesty. Museli napřít všechny síly, aby ji získali s pořádnými kořeny a převezli na nádvoří. Zasadili ji kus dál od zbytků dubu do nově vykopané jámy. Pěkně celý bal usadili, udupali kolem zeminu a důkladně zalili ke kořenům.

„Jsem rád, že se podařilo lípu přestěhovat bez úhony. Ať nám přinese štěstí,“ pronesl spokojený Vavřinec, vytáhl medovinu, všem nalil a zvedl pohárek.

Začali zpívat písničku o lípě. Měli velikou radost. Zatančili kolem zasazeného stromu a veselili se dlouho do noci. Hvězdičky svítily na obloze. Měsíc se usmíval, jako by je chtěl pochválit. Když šli unavení spát, jistě se jim zdálo o jejich nové lípě.

Druhý den od rána svítilo sluníčko. Mladí by nejradši vyrazili na koních do přírody, ale ouha, byla tu jedna překážka. Romanův kuň Merlin někde šlápl na ostrý předmět a poranil si levou zadní nohu těsně nad kopytem. Trochu na nohu napadal a bylo vidět, že ho to bolí.

„Podívám se Merlinovi na kopyto. Alžběto, pojd' se mnou do stáje, jestli chceš,“ zavolal Roman na sestru.

„Co se mu stalo, Romane?“ zeptala se.

„Něco si vrazil po cestě do nohy. Nerad bych, aby kulhal. Je vytrvalý a rychlý. Zajdu s ním ke kováři.“

Seběhli po schodech, málem vrazili do Vítka.

„Kam letíte?“

„K Merlinovi. Nevím, jak je na tom s nohou.“

„Teď jdu ze stáje, ale na Merlina jsem nekoukal.“

Vítek se podíval na Alžbětu. Jejich oči se na okamžik setkaly v jiskrném pohledu. Přitahovala ho čím dál víc. Vzrušovala ho. Nepohnul ani brvou, ale hned se k nim připojil. Alžběta zrudla. Nebylo v jejích silách to zakrýt. Utíkala do stáje. Srdce jí bušilo jak o závod. Myslela jen na Vítka.

„Alžběto, tady je Merlin, kde seš? Pojd' se s ním pozdravit. Ať si na tebe zvyká,“ hledal ji Roman.

„Už jdu, neviděla jsem ho.“ Ovívala si honem tváře, aby je zchladila. Na koně už neměla ani pomyšlení. Stále viděla Vítkovy rozzářené oči. Přetrvával v ní nádherný pocit, který neznala. Co se s ní děje? Nejradši by utekla, ale něco ji táhlo zpátky.

„Vidíš tu ránu nad kopytem? Vypadá trochu líp, než včera. Vyčistím mu to. Alžbětko, přines kousek látky na zavázání. Musí se mu noha zahojit, ať můžem brzy někam vyrazit,“ poplácal koně. Donesl krmení a vodu. Vítek mu pomohl. Než se Alžběta vrátila, měli hoto-vo.

Přiběhla s ní i Bohunka.

„Ukaž, co se ti stalo. Máš to zanícené,“ soucitně řekla Merlinovi.

„Můžeš mu zavázat ránu? Podržím ho,“ zvedl mu Roman bolavou nohu. „Hezky stůj, uzdravíš se,“ uklidňoval svého koně.

Merlin otočil hlavu k Bohunce. Pohládila ho po líci.

„Bolí tě to, vid’? Však se ti noha uzdraví, neboj se. Zas budeš běhat jako čiperka,“ snažila se koni ulevit. „Dám ti obklad, pomůže ti. Alžběto, namoč hadřík do studené vody a vyždímej ho.“

Kůň kývnul hlavou, jakoby jí odpovídal. Trpělivě držel. Obě dívky ho ošetřovaly. Vítek je s úsměvem pozoroval. Měl pocit, že i on sem patří, jako by tady byl jeho domov.

Alžběta vstala, srovnala svůj živůtek. Cítila Vítkův pohled v zádech. Nadechla se, koukla na něho, rozpačitě se usmála a sklopila oči. Cítila rozpálené tváře. Byla ráda, že si jí ostatní nevšímali, že věnovali veškerou pozornost Merlinovi.

„Hotovo. Snad mu obvaz bude držet. Podívej se na to,“ ukázala starostlivě Bohunka Romanovi.

„Určitě. Od tebe se mu rána jistě brzy zahojí. Máš léčivé ruce,“ znalecky se zatvářil. Poplácal koně po krku.

„Jsem šťastná, když můžu někomu pomoci,“ skromně odpověděla. „Jdu domů, matka něco chtěla, čeká na mne.“ Jemně pohladila koně a odešla.

„Vyrazíme do lesa ke studánce, co ty na to? Alžbětko, jdeš s náma?“

„Nevím. Měla bych vyšívat rukáv, ať to došiju.“ Podívala se tázavě na Romana, jako by čekala, že ji přemluví.

„Jen pojď, potřebuješ na vzduch. Je krásně, škoda sedět zavřená doma.“

Byla šťastná, že to řekl, ale nedokázala překonat svoje rozpaky.

„Jenom skočím říct matce, že jdem ke studánce,“ řekla a odběhla.

„Kudy si to namíříme?“ zeptal se Vítek.

„Od brány s kopečka dolů, kolem domků rovně až k lesu. Ukážu ti, kam jsem si chodil hrát jako kluk. Studánka je ještě o kus dál. Sestra už běží, můžem vyrazit.“

Cestou hoši vyprávěli své zážitky z ciziny. Alžběta slyšela hovor napůl. Její myšlenky byly spíš v představách než v přítomnosti.

Hoši přeskočili kaluž. Vítek jí podal ruku.

„Pozor, ať nespadneš do vody.“ Mile se na ni usmál. Přidržel ji o maličko déle, než bylo nutné. Ucítila jeho sotva znatelný stisk.

„Díky,“ zarděla se, sklopila oči. Byla rozrušená. Zůstala stát u kaluže.

Roman se otočil: „Alžbětko, není ti dobře? Potřebuješ něco? Jestli nechceš jít dál, můžem se vrátit.“

„Nic mi není, jsem v pořádku.“

Došli k lesu. Roman ukazoval Vítkovi, kde si hrával, ale Vítek nereagoval. Vypadal duchem nepřítomný. Roman měl pocit, že ho to nezajímá. Odmlčel se. Hlavou se mu hnaly vzpomínky na to, co tu prožil. Jak často chodil ke studánce, jak si tady toužebně přál být rytířem. Měl plnou hlavu bojování.

Jednou sem šel s Lucíí. Byla krásná a upřeně se na něj dívala. Dokonce ho chytala za ruku. Vykládal jí svoje představy, jak se stane rytířem a bude udatně bojovat v barvách krále. Když o tom mluvil pořád kolem dokola, ušklíbla se, vzpomněla si, že už musí domů a zmizela. Trvalo dost dlouho, než mu došlo, že o něj má zájem. Začali spolu chodit. Jednou zašli na louku u lesa, smáli se, divoce se honili, chytil ji do náručí, začal vášnivě líbat. Lehli si do trávy, pak už se neudržel. Hladil ji, líbal od hlavy až na břicho. Ztratili pojem o světě. Milovali se tak sladce, že to cítí jako by to bylo dnes. Celou dobu v Itálii si na ni myslel. Chtěl se s ní oženit.

Včera ji uviděl. Byla ještě krásnější. Za ruku vedla malou dcerku. Píchlo ho u srdce. Dnes už ví z vlastní zkušenosti, že měl tenkrát v hlavě jen vzdušné zámky. Skutečný život je úplně jiný.

Dorazili ke studánce. Velké duby šuměly okolo. Po kmeni šplhala veverka. Z lesa se několikrát ozval hlas kukačky. Všude byl klid a pohoda.

„Voda ze studánky má magickou sílu. Umí uzdravovat. Chcete se napít?“ zeptala se Alžbětka. Nabrala do dlaní trochu vody, aby si svlažila rty. Hoši se taky napili. Roman se už vrátil myšlenkami do přítomnosti, vzal do dlaně vodu a stříkl ji na sestřičku.

„Ty takhle?“ vykřikla. Obratem ho postříkala. Začali vyvádět, smáli se na celé kolo. Připojil se i Vítek. Náhle Alžběta uklouzla a padala přímo do studánky. Vítek ji zachytil v posledním okamžiku. Sevřel náruč. Podívala se mu do očí a zrudla. Jeho pohled jí pronikl až do srdce. Zachvěla se. Bylo jí nádherně.

„Dobrý! Vítku, vidím, že seš pohotovej. Jinak jsme mohli mít z Alžběty vodníka,“ chechtal se nahlas Roman.

Vyklouzla z Vítkovy náruče. Sedla si vedle na balvan, aby se na-dechla. Celá se chvěla. Mlčela.

„Jestlipak tu má liška doupě? Než jsem odjel, měla ho támhle na kraji lesa,“ ukázal Roman do dálky proti slunci. Alžběta se tam otočila a rychle si zakryla oslněné oči.

„Můžem se tam kouknout,“ souhlasil Vítek. Prošel kolem balvanu a jakoby náhodou se dotkl Alžbětiny ruky. Podíval se na ni velkýma modrýma očima. Měla pocit, že by se v nich mohla utopit. Zvedla se a vykročila směrem k liščímu doupěti. Hlava se jí točila. „Au!“ o něco škobrtla. Podlomila se jí kolena, jen tak tak se zachytila blízké větve. Suchá větev povolila a Alžběta ležela na zemi. „V trávě jsem ten kámen neviděla,“ zakňourala a zvedla se. Hladila si koleno. Měla ho sedřené. Styděla se před Vítkem, že spadla. „Taková ostuda!“ proběhlo jí hlavou.

„Ukaž, co sis udělala,“ podíval se na ni Roman. „To nic není, než se vdáš, tak se ti to zahojí,“ zavtipkoval. Bylo jí do pláče. Nezmohla se na odpověď.

Celé odpoledne brouzdali lesem, liščí noru nenašli. Stará nora byla poničená, dávno opuštěná.

Alžběta za chvíli na nepříjemnou kolizi zapomněla. Vítkova blízkost ji nenechávala v klidu.

„Liščí doupě tady už není?“ zeptal se Roman u večeře.

„Jó, hochu, ta se odstěhovala za kopec,“ řekl otec Vavřinec. „Jak se ti u nás líbí, Vítku?“

„Líbí se mi tu. Takový domov bych si uměl představit. Už se nedívím Romanovi, že se tolik těšil domů.“

„Tak ještě pár dní pobud'. Snad moc nespěcháš?“ zval ho otec. Bleskově sáhl pro medovinu, nalil do pohárů. Zvedl zlatavý mok symbolicky před sebe. „Přijed' kdykoliv, budeš u nás vítán.“

Večer nemohla Alžběta vzrušením usnout. Převalovala se ze strany na stranu. Viděla před sebou jeho jiskrné oči, cítila jeho objektiv. Celou noc se ve spánku usmívala.





## 4. Hřibátko

„Jdu do vesnice sehnat dalšího pacholka,“ řekl navečer Vavřinec Matyldě.

„Vyber slušnýho, ať není vzpurnej,“ volala za ním.

Zamířil do krčmy.

„Co Janek? Je silnej, pracovitej, vypadá slušně. Možná by byl dobrej,“ napadlo Vencu.

„Zkus ho,“ radili chlapi.

„Musím ho vidět.“

„Venco, skoč pro něj, jestli je doma.“

Za chvílku byl Venca zpátky i s Jankem.

„Zdravím všechny vespolek. Prej hledáte pacholka.“

Vavřinec si ho změřil pohledem. Měl před sebou hromotluka s velkýma rukama.

„Na práci by mohl bejt dobrej. Uvidíme, jak se bude chovat,“ pomyslel si.

„Jaký máš zkušenosti?“

„Byl jsem ve světě. Nedávno jsem se vrátil,“ odpověděl. „Prošel jsem kus světa, přes hory až do Francie k moři.“

„Cos dělal?“

„Všelicos. Pomáhal na poli, koval koně, okopával na vinici, vykládal lodě. Nakonec mě najali na loď. Kvůli mořské nemoci mě v nejbližším přístavu vysadili na pevninu. Vrátil jsem se domů.“

„Ty bys chtěl u nás dělat pacholka?“

„Troufnul bych si na to. Dělat já umím. Hlavně, že se nehoupe půda pod nohama.“

„Dobře. Nejdřív budeš u mě jenom na zkoušku. Když s tebou budu spokojen, domluvíme se dál. Přijď zítra.“

Ráno přiběhl Lojza celý vyděšený do kuchyně.

„Kobyla rodí! Pojd'te honem! Má potíže! Pane Vavřince!“

„Už jdu!“

Lojza běžel zpátky do stáje. Hříbě už bylo venku. Kobyla ležela na zemi. Krvácela. Přiběhl Vavřinec. Chtěli ji postavit na nohy. Povedlo se jim to až po značném úsilí. Snažili se udělat všechno, aby se vzchopila. Konečně dala hříběti napít. Měli o ni strach. Někdo u ní musí zůstat. Lojza si ji vzal na starost.

„Přeju dobrej den. Tak jsem tady,“ ozval se jasný hlas ve dveřích stáje.

„Janku, jdeš jako na zavalanou. Potřebujem každou ruku. Právě se narodilo hříbě. Kobyla je na tom špatně. Nerad bych o ni přišel. Musíme ji hlídat ve dne v noci. Pomůžeš nám,“ seznámil ho se situací Vavřinec.

„Vydrž, holka, za pár dní ti bude líp,“ pohladil ji Janek po lících. Kobyla se na něj smutně podívala, jakoby mu nevěřila. Podal jí kousek mrkve. Uhnula hlavou. Jen těžko se držela na nohou.

„Hlídejte ji oba, moc mi na ní záleží,“ řekl starostlivě Vavřinec. Těžkým krokem odešel ze stáje sdělit situaci své ženě.

„Co se stalo?“ zeptala se Bohunka, když viděla, že rodiče jsou zaražení.

„Narodilo se hříbě. Nevíme, jestli kobyla přežije. Bez mámy nevydrží ani hříbě.“

Okamžitě do ní vjel život. Všechno položila a rozběhla se ke dveřím.

„Nejdřív něco sněz. Hladová tam nepůjdeš,“ nutila ji matka. Dcerka polkla dvě sousta, napila se mléka a zmizela. Letěla do stáje.

„Jé,“ vydechla. Hříbě ji uchvátilo. Otevřela dvířka. Pomalu se k němu přiblížila. Opatrně na něj sáhla. Uskočilo.

„Neboj se, neublížím ti. Seš krásný jako Zora. Pojd' ke mně. Jenom tě chci pohladit,“ mluvila na něj konejšivým hlasem. Kobyla k ní otočila svěšenou hlavu. Bylo vidět, že je vysílená. Hříbě chodilo okolo mámy. Olízla ho. Chtělo se napít. Asi toho moc neteklo. Dobývalo se k mléku dost dlouho.

„Máš hlad, vid'. Musíme ti něco dát,“ řekla Bohunka. Odběhla. Nevěděla, co by mu dala. Vrátila se s prázdnou.

„Musíš se napít od krávy, nic jiného nemám.“ Zavedla ho ke krávkě. Trpělivě ho učila pít. Dokonce olízlo struk. Nenapilo se. Vytrvale mu ukazovala, kde má hledat. Zatáhla, jako když dojí. Mléko vystříklo na ruku. Hříbě trochu olízlo. Strčila mu struk do huby. Najednou začalo pít. Bohunka zářila štěstím.



## 5. Zora

Bohunka se točila kolem hříběte celé dny, jen aby ho udržela naživu. Hříbátko za ní běhalo po stáji jako kuřátka za kvočnou.

„Zorinko moje,“ hladila ji. „Děláš mi radost. Pro tebe ráda brzy ráno vstávám.“ Zavřela bránu. Vyšla s ní na dvůr.

„Projdem se po dvoře. Musíš na vzduch. Koukej! Náš dvůr. Tady seš doma. Proběhnem se. Jé, ty hezky poskakuješ.“ Bohunka si užívala se svým svěřencem plno radosti. Často se hříbátku od plic zasmlá, když poskakovalo nebo si chtělo hrát. Starý Matyldin otec Jakub ji rád pozoroval, miloval koně a uměl to s nimi. Vždycky dokázal dobře poradit, když si Bohunka s hříbátkem nevěděla rady. Dnes ještě nepřišel.

„Skočím ti do kuchyně pro mrkev.“ Jako vítr se vrátila na dvůr. „Zoro! Zorinko! Kde seš? Nevidím tě. Kam ses mi schovala?“ Žádná odezva. Zora se neobjevila. Na dvoře pobíhala jen koza. Bohunka volala, běhala po dvoře, nahlížela do kůlny, do chléva, do stáje. Už si nevěděla rady. Slzy měla na krajíčku. Srdíčko jí začalo silně bušit strachy o hříbě. Volala, křičela. Vyšla matka.

„Co se děje? Proč tak křičíš?“

„Zora se ztratila. Nemůžu ji nikde najít.“

„Dívala ses do chlíva?“

„Jo. Tam není.“

„Do stáje? Nebo do kůlny?“

„Jo. Nikde není. Kam se mohla ztratit? Co mám dělat?“